

Responsabilitat Social a Catalunya
rscat.gencat.cat

MONOGRÀFIC 3

El paper de l'administració en la promoció i exemplificació de l'RS

Consell de
Relacions Laborals
de Catalunya

Generalitat
de Catalunya

fepime

comissió obrera
nacional de Catalunya

UNIO GENERAL DE TREBALLADORS
DE CATALUNYA

SUMARI

Teniu a les mans el tercer monogràfic Rscat amb el recull sobre el paper de les administracions Públiques en el foment de la RS.

1. **Joana Ortega i Alemany.** Vicepresidenta del Govern i titular del Departament de Governació i Relacions Institucionals. [Llegir](#)
2. **Salvador Esteve i Figueras.** President de la Diputació de Barcelona. [Llegir](#)
3. **Àngel Ros i Domingo.** Paer en cap de l' Ajuntament Lleida. [Llegir](#)
4. **Neus Lloveras i Massana.** Alcaldessa de l' Ajuntament de Vilanova i la Geltrú. [Llegir](#)
5. **Pere Regull i Riba.** Alcalde de Vilafranca i President de la Fundació Pro Penedès. [Llegir](#)
6. **Joan Espona i Agustín.** President del Consell Comarcal de la Garrotxa i de la Fundació Garrotxa Líder. [Llegir](#)
7. **Àngel Miret i Serra.** Gerent de l'àrea de Qualitat de Vida Igualtat i Esports de l' Ajuntament de Barcelona. [Llegir](#)
8. **M. Cinta Daudé Llopart.** Presidenta de l'Àrea d'Innovació, Ocupació i Promoció Econòmica Regidora de Promoció Econòmica i Comerç de l' Ajuntament de Sant Feliu de Llobregat. [Llegir](#)
9. **Carles Brugarolas Conde.** Tinent d'Alcalde d'Economia, Empresa i Ocupació Ajuntament de Sant Cugat del Vallès. [Llegir](#)
10. **Teresa Pitarch i Albos.** Directora de l'Oficina de Supervisió i Administració de la Contractació Pública de la Generalitat de Catalunya. [Llegir](#)

LA RESPONSABILITAT SOCIAL A LES ADMINISTRACIONS PÚBLIQUES, UN MODEL DE REFERÈNCIA I DE COMPROMÍS

Joana Ortega

Vicepresidenta del Govern i titular del Departament de Governació i Relacions Institucionals

Un enfocament innovador i integral és necessari per fer front als reptes socials, econòmics i ambientals que es plantegen en el dia a dia de qualsevol organització. La configuració d'una societat amb un creixement i una competitivitat sostenibles requereix la participació activa de totes les organitzacions, empreses i entitats, però és evident que els papers de cadascú no són simètrics. El rol de l'administració pública és privilegiat i transcendental, perquè ha d'actuar com a institució de referència, exemplificadora i impulsora de bones pràctiques.

Un model administratiu basat en la qualitat democràtica, la transparència i la participació.

A més d'àgil i eficient, l'administració catalana ha de ser responsable i ètica. Hem d'avançar vers un nou model administratiu més obert a la societat i inspirat

en el principi de la transparència, principi que s'ha convertit en un element clau de la governança i del bon govern, però que s'ha de conjugar al costat d'altres principis com ara els de la participació i la rendició de comptes.

“El rol de l'administració pública és privilegiat i transcendental: actua com a institució de referència, exemplificadora i impulsora de bones pràctiques”

Un dels objectius prioritaris del Govern català és la reforma de l'administració de la Generalitat de Catalunya i del seu sector públic. I això s'ha de fer des d'aquests principis que comentàvem: la transparència, l'ètica, la innovació, la cooperació i el compromís i, també, des de la responsabilitat social. I cal fer-ho d'una manera transversal, des de tots els seus departaments i en totes les seves dimensions, és

a dir, incidint en l'estalvi econòmic i de recursos, en l'organització, en el disseny dels processos, en la direcció dels equips i en el desenvolupament de

valors interns.

La internalització de la responsabilitat social en el si de l'administració forma part de la nostra estratègia corporativa, i això s'ha de reflectir en la promoció de polítiques públiques que siguin també una referència per al món privat i per a la ciutadania.

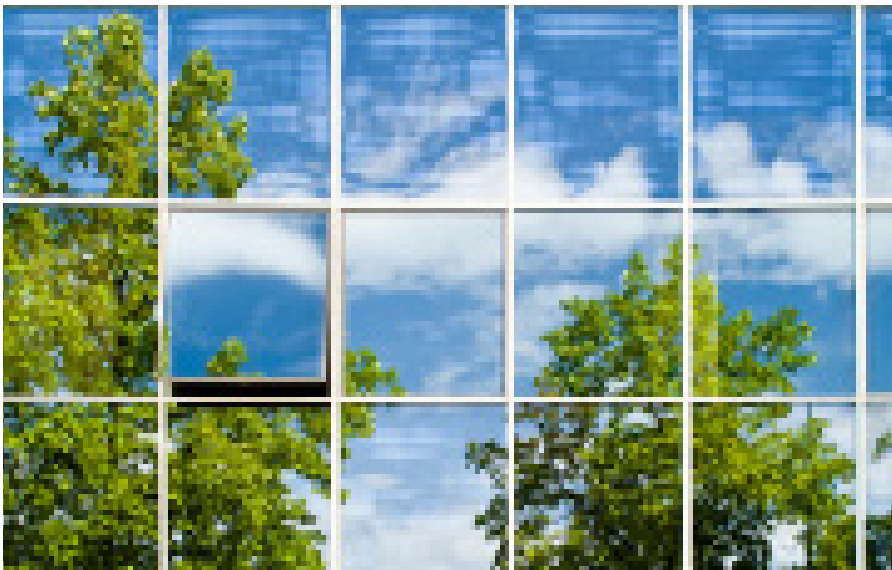
Des del Departament de Governació i Relacions Institucionals, competent en matèria de funcionament i organització de l'administració, s'ha apostat, i molt, per la introducció d'elements de responsabilitat social en la gestió de la pròpia institució.

La implantació de l'[Acord de Govern d'estalvi energètic i eficiència energètica a la Generalitat](#), les mesures de conciliació de la vida personal, familiar i laboral del personal al servei de l'administració de la Generalitat, o el [codi de bones pràctiques per als alts càrrecs](#), tot això són algunes de les mesures que hem impulsat i que hem convertit en norma. Des del

“La internacionalització de la RS en el sí de l'administració forma part de la nostra estratègia corporativa”

vessant econòmic, hem de destacar també la inclusió de clàusules socials en la contractació pública, i que tenen com a objectiu la incorporació d'aspectes no exclusivament econòmics; d'aquesta manera pretenem influir transversalment en la política social i mediambiental de l'entorn. També cal tenir en compte la promoció de les bones pràctiques ambientals, de gestió de residus i de mobilitat dins de l'organització i el foment de la reutilització del material amb una finalitat socialment responsable.

Altres mesures que s'estan impulsant dediquen una especial atenció a la innovació i al talent. Aquest és el cas de la constitució del grup interdisciplinari i interdepartamental "InnoGent", destinat a promoure les condicions organitzatives i les pràctiques de gestió innovadores que posin en valor l'enorme talent que hi ha en les persones que integren la nostra administració. D'aquesta manera, fem de la innovació una prioritat per garantir uns serveis públics eficaços.

“Promovem el portal RSCat, espai de referència per a empreses i organitzacions interessades en incorporar l’RSE”

Finalment, com a mostra de la transició de l'administració cap a una gestió responsable i, així mateix, com a exemple a nivell normatiu, hem de destacar la [Llei de Transparència](#), [Accés a la Informació Pública](#) i [Bon Govern](#).

Promoció d'organitzacions compromeses i transformadores de realitats socials

En sintonia amb el compromís de la Generalitat d'impulsar i promocionar polítiques públiques d'interès col·lectiu, des dels departaments, entitats i organismes amb competències sectorials en els àmbits mediambiental, econòmic i social –com ara ACCIÓ o el Consell de Relacions Laborals de Catalunya (CRL), entre d'altres– també es promociónen comportaments socialment responsables. Ho fem apostant per un model de competitivitat que incorpori la sostenibilitat i l'ètica com a base, que abordi els reptes del creixement, amb innovació i partenariats responsables. Que integri els valors democràtics, de participació i transparència, i que s'orienti a la millora de la qualitat de vida. Només per posar alguns exemples:

Conjuntament amb les principals organitzacions empresarials i sindicals de Catalunya promovem el **portal RSCat**, espai de referència per a empreses i organitzacions interessades en incorporar l'RSE.

Conté memòries, eines i recursos per a empreses, persones i administracions públiques.

Hem estat referents en programes de foment de l'RSE per a pimes i microempresa com [RSE.Pime](#), [Gestió Sostenible Rural](#) o [tRanSparÈncia](#), aquest últim pioner en el món de com gestionar l'RSE en la cadena de proveïment.

Som un dels territoris amb major concentració d'empreses que realitzen memòries de sostenibilitat seguint la metodologia GRI (prop del 10% a nivell mundial) i del Pacte Mundial.

“Apostem per un model de competitivitat que incorpori la sostenibilitat i l'ètica com a base i abordi els reptes del creixement”

Altres exemples podrien ser el [Pla Nacional d'Associacionisme i Voluntariat](#), o en l'àmbit econòmic, les subvencions a l'estalvi i a l'eficiència energètica entre d'altres iniciatives en marxa, que fan palès el compromís del Govern i de la Generalitat de Catalunya amb la responsabilitat social i sobretot, amb els seus valors inherents.

El Govern català ha estat pioner en l'impuls de la responsabilitat social amb la promoció d'iniciatives destinades a empreses. Queda encara, però, un llarg camí a recórrer. La responsabilització de l'entorn social, econòmic i mediambiental ha de ser compartida per arribar a ser el país compromès i sostenible que tots imagnem i ens mereixem.

LA RSC AL MÓN LOCAL

Salvador Esteve i Figueras
President de la Diputació de Barcelona

La Diputació de Barcelona és el govern local intermedi de la demarcació de Barcelona, on viuen més de cinc milions i mig de persones, tres quartes parts de la població de Catalunya. Ofereix suport als 311 municipis que la constitueixen, amb la voluntat de garantir que qualsevol persona, independentment del lloc on visqui, gaudeixi d'un mateix nivell de serveis públics de qualitat. Una institució de confiança i de servei municipal que s'ha guanyat, en la seva llarga història, el respecte dels ajuntaments per la seva tasca innovadora i reequilibradora.

Avui, el món local ha d'afrontar una sèrie de reptes socials i econòmics derivats de la sortida de la crisi, que exigeixen l'acció decidida dels governs locals. Els ajuntaments han deixat de ser entitats que actuen en un entorn simple i previsible per convertir-se en organitzacions

“La Diputació de Barcelona aposta per integrar la responsabilitat social a l'estratègia organitzativa i enfortir la prestació de serveis al territori”

estratègiques que han de donar resposta a les realitats i reptes d'un món globalitzat. Alhora, les administracions locals són les institucions més properes i més coneixedores dels contextos territorials i de les necessitats socials i, per tant, poden realitzar, des de la proximitat, un disseny de les actuacions públiques molt més adequat.

En virtut d'aquesta trajectòria i d'aquesta realitat, la Diputació de Barcelona aposta per integrar la responsabilitat social a l'estratègia organitzativa i enfortir la prestació de serveis al territori d'acord amb els valors de proximitat, transversalitat, transparència, sostenibilitat, eficàcia i eficiència, amb la voluntat d'esdevenir un referent en la prestació de serveis al món local, contribuint al desenvolupament sostenible.

La Diputació de Barcelona, en línia amb la definició emprada per la Comissió Europea, entén la responsabilitat social com la integració voluntària de les preocupacions socials, econòmiques i ambientals en les activitats de l'organització i en la relació que aquesta estableix amb els seus grups d'interès.

Per tal de traduir aquest compromís institucional en accions concretes i tangibles, s'ha elaborat un [pla director de responsabilitat social](#), aprovat al darrer ple de 2014, que defineix les línies estratègiques en la matèria i constitueix el principal instrument de planificació i avaluació de les actuacions impulsades des dels diferents àmbits funcionals de la corporació.

L'abast del pla és tant intern, incorporant la responsabilitat social en la pròpia gestió de la Diputació de Barcelona, com extern, englobant totes les iniciatives dirigides als ens locals, a altres organitzacions, a la ciutadania, o a col·lectius

concrets. Esdevé, doncs, amb fins a 288 mesures desenvolupades -a l'entorn de les dimensions bon govern, laboral, ambiental, econòmica i social-, un instrument que ha de permetre articular i consolidar la responsabilitat social en l'organització mateixa i en el món local.

“S’ha aprovat un pla director de responsabilitat social que defineix les línies estratègiques en la matèria i és el principal instrument de planificació i avaluació”

Perquè aquest és, al nostre entendre, el paper principal de les administracions públiques en el foment de la responsabilitat social a Catalunya: el d'assumir un rol capdavanter a l'hora d'introduir mesures internes que puguin esdevenir una referència per a d'altres organitzacions i el d'impulsar i donar suport al desenvolupament de la responsabilitat social corporativa en d'altres administracions, empreses i

entitats. Un paper que Diputació de Barcelona vol exercir, des de la modèstia i des de l'aprenentatge col·lectiu, amb el conjunt del món local i de la resta d'administracions públiques.

LLEIDA PER LA RESPONSABILITAT SOCIAL

Àngel Ros i Domingo
Paer en cap de l'Ajuntament de Lleida

Un model de gestió de les organitzacions i de les empreses basat en criteris responsables en els àmbits econòmic, social i ambiental contribueix a construir una societat millor i més justa. Per avançar en aquest sentit, l'Ajuntament de Lleida compta amb el [Pla Municipal de Responsabilitat Social \(RS\)](#), amb l'objectiu de guiar la implantació de mesures socialment responsables en tots els sectors que han d'estar implicats en aquest model, des de la mateixa Paeria i fins al món empresarial, passant pels sindicats, les entitats del tercer sector i el

conjunt de la societat lleidatana.

“La Paeria compta amb el Pla Municipal de Responsabilitat Social, que guia la implantació de mesures socialment responsables al conjunt de la societat lleidatana”

La Responsabilitat Social va més enllà del simple compliment de les lleis i de la normativa vigents. Demuestra la vocació i el compromís d'aquells que hi aposten per adoptar patrons o exigències en la gestió de les organitzacions per tal d'avançar cap a una societat més justa. Amb l'objectiu de vetllar pel desenvolupament del nou Pla Municipal de Responsabilitat Social, s'ha constituït a la Paeria un Grup Mixt integrat per 38 entitats del tercer sector, treballadors

de l'Ajuntament de Lleida, sindicats i el sector empresarial.

El Pla Municipal de Responsabilitat Social definirà les línies d'actuació amb què s'aprofundirà en les garanties dels principis ètics i de respecte a les persones, a la societat i al medi ambient. Una de les accions previstes és l'elaboració d'una Guia de Contractació Responsable de la Paeria, que inclourà models de clàusules socials i ambientals per ser incloses en els diferents contractes municipals i perquè aquests criteris estiguin presents, sistemàticament, en les licitacions públiques. A més, potenciarà la reserva social, és

“L'Ajuntament de Lleida és una administració pionera a tot l'Estat en fer pedagogia que les empreses i administracions contractin persones amb alt risc de no-inserció”

a dir, la contractació de determinades prestacions amb empreses d'inserció sociolaboral i centres especials de treball. També incorporarà a l'acció municipal mesures que combinin el desenvolupament econòmic amb l'atenció a persones amb dificultats d'inserció al mercat laboral.

L'Ajuntament de Lleida és una administració pionera a tot l'Estat en el desenvolupament de la responsabilitat social i en fer pedagogia de la importància que les empreses i administracions públiques contractin persones amb alt risc de no-inserció al món laboral. Aquesta tasca respon a la línia de treball ja encetada amb el Pla Local d'Inclusió

“La Paeria ja fa temps que treballa en la implantació de línies de gestió guiades per principis ètics i de respecte a les persones”

Local i amb la constitució, fa un any, del Consell de Benestar Social.

La Paeria ja fa temps que treballa en la implantació de línies de gestió guiades per principis ètics i de respecte a les persones, a la societat i al medi ambient. En aquest sentit, durant l'any 2013 vàrem formalitzar 127 contractes amb clàusules socials per un import de 26.500.000 euros. A més, l'Ajuntament de Lleida ha estat guardonat amb el Premi ERI (Empresa Responsable per a la Inserció), que reconeix el nostre compromís amb la inserció sociolaboral de persones amb dificultats d'accés al mercat laboral.

“Cada individu ha de poder exercir el seu dret al treball i les empreses i institucions han de contractar treballadors amb algun tipus de diferència”

Cada individu, independentment de les diferències que hi puguin existir, ha de poder exercir el seu dret al treball i les empreses i institucions han de contractar treballadors amb algun tipus de diferència o discapacitat. Amb el Pla Municipal de Responsabilitat Social i el treball del Grup Mixt, busquem el compromís integral de les empreses, de les administracions i de les entitats del Tercer Sector de Lleida per implantar polítiques de RS en tots els seus àmbits d'actuació.

Volem que Lleida sigui capdavantera en la igualtat efectiva de cada individu, i és per aquest motiu que formalitzem un pla que fomenta i protegeix l'exercici ple dels drets de totes les persones.

ADMINISTRACIONS SOCIALMENT RESPONSABLES, UN REPTE COL·LECTIU

Neus Lloveras i Massana

Alcaldessa de l'Ajuntament de Vilanova i la Geltrú

Fa quatre anys a l'Ajuntament de Vilanova i la Geltrú vam iniciar una aposta ferma per promoure la responsabilitat social dins de l'organització. Aquest concepte començava a ser molt present en l'àmbit de l'administració pública, en un moment en què, tots ho sabem, la crisi econòmica, social i de valors es començava a manifestar també com una greu crisi de confiança de la societat civil envers les institucions.

Amb l'objectiu de retornar la confiança de la població cap a l'administració local, he pres un compromís personal, en el qual he comptat amb tot el suport del meu equip de govern. Des del principi del mandat vam crear una **unitat municipal per impulsar la responsabilitat social a l'Ajuntament**, que ha avançat molta feina i ha

“Vam crear una unitat municipal per impulsar la responsabilitat social, que ha configurat una base sòlida per construir una administració més amable i propera, transparent, eficient i participativa”

configurat una base sòlida per continuar construint a Vilanova i la Geltrú una administració més amable i propera a la ciutadania, més transparent, més eficient i més participativa, en la qual els ciutadans i les ciutadanes s'hi sentin més identificats i representats.

Introduir canvis en la maquinària de l'administració, encara massa burocratitzada, a vegades és una tasca lenta i feixuga. Certament, ens hem trobat amb algunes dificultats i situacions que a voltes ens han generat contradiccions. Però és evident que hem obert un camí que ja no té marxa enrere.

Com ho hem fet? El primer pas ha estat incorporar el concepte de Responsabilitat Social Corporativa dins

MEMÒRIA 2014

Responsabilitat Social Corporativa

de l'Ajuntament, entre la plantilla de treballadors i treballadores. Si volem que la ciutadania percebi el nostre Ajuntament com una administració socialment responsable, primer de tot ens ho hem de creure des de dins.

Per això, s'han promogut sessions informatives amb cada departament municipal, s'han creat grups de treball transversals, s'ha creat un blog corporatiu, anomenat "Compartim", en què es publiquen posts amb temes relacionats amb les bones pràctiques a l'administració i que permet interactivitat amb el conjunt dels treballadors, i s'ha elaborat un recull de les bones pràctiques existents. Per assolir la complicitat que busquem en els treballadors i les treballadores, cal també posar en valor el que ja s'està fent bé.

Igualment, des de bon començament vam voler plasmar també aquest compromís de la corporació

municipal en l'aprovació del [Codi d'Ètica i Bon Govern de l'Ajuntament de Vilanova i la Geltrú](#), aprovat l'abril de 2013. I tant important com aprovar-lo ha estat vetllar pel seu compliment; per això es va constituir la Comissió d'Ètica i Bon Govern, una comissió formada per tècnics municipals, ciutadans i ciutadanes, representants sindicals i el Defensor de la Ciutadania, que a hores d'ara ja està en ple funcionament i ja ha fet les seves primeres recomanacions a l'equip de govern.

Finalment, una altra acció a nivell intern de la corporació ha estat la creació de la [Comissió de Compres i Contractació Pública Responsable](#), formada per tècnics de diversos departaments, amb la missió de garantir la incorporació de clàusules socials i mediambientals en les contractacions municipals.

Un segon eix d'actuació ha estat l'esforç per obrir

**"Si volem
que la ciutat
percebi el nostre
Ajuntament com
una administració
socialment
responsable, primer
de tot ens ho hem de
creure des de dins"**

l'Ajuntament a la ciutadania, començant per intentar posar a l'abast dels vilanovins i les vilanovines la màxima informació sobre l'organització. En aquest sentit entra en joc un concepte clau: la transparència. La transparència i l'accés a la informació són imprescindibles per fer front a la desafecció ciutadana i la corrupció.

Hem creat un [espai al web municipal dedicat al compromís d'ajuntament responsable](#), on s'inclou la publicació dels 80 indicadors que proposa l'ONG Transparència Internacional i que avalua les administracions locals sobre diversos àmbits de la gestió municipal, com són la corporació, les relacions amb la ciutadania, la gestió econòmico-financera, la contractació de serveis i l'urbanisme i obres públiques, entre d'altres.

Des de l'Ajuntament de Vilanova i la Geltrú ens hem sotmès voluntàriament a aquest índex. Paral·lelament hem incorporat també els indicadors Infoparticip@ del Laboratori de Periodisme i Comunicació per a la

Ciutadania Plural de la UAB i hem obert la possibilitat que la ciutadania demani quins altres indicadors o informacions considera que s'han de publicar.

D'altra banda, hem treballat, amb molta convicció, per al foment de la participació ciutadana en la presa de decisions de l'Ajuntament. La transparència i la participació són dos conceptes que van estretament lligats i juntament amb la rendició de comptes formen la base del Govern Obert, una aposta per la qual volem treballar decididament des d'aquest ajuntament.

Quan donem i facilitem l'accés a la informació, quan animem a participar, quan iniciem un procés de rendició de comptes, estem posant totes les cartes damunt la taula, i demostrem que no hi ha res a amagar; que ens podem equivocar, però que en tot cas sempre serà més fàcil corregir-ho. Perquè creiem que a partir d'una actitud transparent i de posar la màxima informació a l'abast, de forma senzilla i entenedora, s'inspira confiança i per tant s'incrementa la disposició a participar.

“Hem treballat amb molta convicció per al foment de la participació ciutadana en la presa de decisions de l'Ajuntament”

“Creiem que a partir d’una actitud transparent i de forma senzilla i entenedora, s’inspira confiança i s’incrementa la disposició a participar”

Des del govern municipal pensem que tirar endavant Vilanova i la Geltrú és un projecte col·lectiu. Per això mateix, hem promogut la participació ciutadana des del principi, quan vam recollir opinions dels vilanovins i les vilanovines per confeccionar el [Pla d’Actuació Municipal](#) d’aquest mandat que ara acaba. I també per tot això, la ciutadania en pot veure el seguiment i l’estat de compliment i pot donar-ne públicament la seva opinió.

Així mateix, hem obert una nova via de participació: les [Assemblees Municipals Obertes](#), fruit d’una proposta presentada per la CUP i que va aprovar per unanimitat tot el consistori. N’hem celebrat dues aquest mandat, en les quals la ciutadania ha pogut proposar projectes que s’han debatut obertament, s’han votat i, si han prosperat, se n’ha fet seguiment. També s’han impulsat, d’altra banda, diversos processos participatius sobre qüestions d’interès general de la ciutat.

Per últim, hem volgut contribuir a estendre al

“Queda encara molt per fer. Hem creat la base per promoure un veritable canvi de model d’administració”

conjunt del territori els valors de la responsabilitat social. L’Ajuntament de Vilanova i la Geltrú va formar part d’un [projecte pilot de territoris socialment responsables](#) en l’àmbit del turisme, en l’àmbit Penedès. Hem començat, doncs, des del sector turístic, però tenim l’objectiu de desenvolupar una marca global de Territori Socialment Responsable.

Els passos fets són molts, però som conscients que ens queda encara molt per fer. Hem creat només la base per promoure un veritable canvi de model d’administració. El repte que tenim actualment, però, no és només de l’administració, sinó del conjunt de la societat. Perquè en aquests moments d’important transformació social i política que estem vivint, no ens podem imaginar una altra manera de governar des de les institucions que no contempli un major protagonisme dels ciutadans i les ciutadanes. Perquè volem un govern obert, basat en la col·laboració de tothom; i aquest és un repte que ens ha d’il·lusionar i esperar, per fer una millor administració, una millor ciutat i un millor país.

PENEDÈS, TERRITORI SOCIALMENT RESPONSABLE

Pere Regull i Riba

Alcalde de Vilafranca del Penedès i president de la Fundació Pro-Penedès

La comarca de l'Alt Penedès per mitjà de la [Fundació Pro Penedès](#) porta quatre anys desenvolupant el concepte de Territori Socialment Responsable aplicat a l'Alt Penedès i en el darrer any a l'Àmbit Penedès.

El ràpid desenvolupament que està experimentant la Responsabilitat Social està afavorint que aquest enfocament de gestió suposi un repte per a moltes administracions públiques, organitzacions socials i empreses, incorporant pràctiques de responsabilitat social.

Aquests nous reptes, han posat la Responsabilitat Social Territorial (RST) en una posició destacada dins l'operativa estratègica i proactiva del Territori.

Alhora la Responsabilitat Social a les Empreses (RSE) forma part d'un model nou que ha superat els enfocaments merament filantròpics per a passar a vincular-se a un model d'empresa i a una estratègia de mercat.

La Responsabilitat Social Territorial (RST) ha de posar en valor els atributs ètics i la pròpia identitat territorial, així com la millora de la transparència, els compromisos explícits de RSE, la implantació de codis ètics, els criteris de compra sostenible, les mesures de conciliació de la vida laboral i familiar i la reducció dels

impactes ambientals, entre d'altres.

En el nostre territori s'han dut a terme diferents

“El ràpid desenvolupament que experimenta la RS afavoreix que aquest enfocament d'gestió suposi un repte per a moltes administracions públiques, organitzacions socials i empreses”

SERVEI AL TERRITORI

iniciatives en el marc de Territori Socialment Responsable (TSR). La darrera ha estat, des de l'Àmbit Penedès, el turisme. S'ha pres com a focus aquest sector de l'activitat econòmica amb una visió molt àmplia a partir dels diferents subsectors que s'hi acullen: allotjament, transport, comerç, museus, esports... En el futur es podran abordar altres sectors per tal d'anar generant les bases perquè tota l'economia del territori i, especialment, aquells sectors més dinàmics,

integrin la gestió de la RSE i faciliti anar avançant cap a un Territori Socialment Responsable.

“Per garantir que totes les accions dutes a terme deixin empremta, és fonamental la implicació dels agents econòmics i socials”

Per tal de garantir que totes les accions que s'han dut a terme en els darrers anys i que es volen desenvolupar en el futur dins l'Àmbit Penedès tinguin no tan sols un fil conductor sinó que deixin un empremta consistent i sostenible en el territori, és fonamental la implicació de tots els agents econòmics i socials del territori.

L'ADMINISTRACIÓ LOCAL COM A IMPULSOR D'UN MODEL DE RESPONSABILITAT SOCIAL PER AL TERRITORI

Joan Espona i Agustín

President del Consell Comarcal de la Garrotxa i de la Fundació Garrotxa Líder

La Garrotxa és, des de fa anys, una comarca pionera en la implantació de les polítiques de responsabilitat social. Va ser ara fa 14 anys, quan a través del programa d'ajudes Leader Plus per al desenvolupament en les zones rurals, es va començar a treballar en el foment i la implantació de la responsabilitat social al territori. Per tant, mitjançant la metodologia Leader -que significa "Relacions entre activitats de desenvolupament de l'economia rural" i que es basa en vehicular unes ajudes públiques a través d'una estratègia definida pel territori- es va iniciar el compliment de dos objectius: d'una banda, que les ajudes generin un major impacte en el territori i, de l'altra, que es pugui incidir en un model de negoci que mantingui un equilibri entre la seva activitat econòmica, el respecte pel mediambient i els vincles amb la societat a la qual pertany.

"Fa 14 anys que a través del programa d'ajudes Leader Plus es va començar a treballar en el foment i la implantació de la responsabilitat social a La Garrotxa"

Així, doncs, convençuts que des de l'Administració Pública es podia incidir i crear les condicions de l'entorn perquè una societat i la seva economia evolucionin en base a uns valors lligats a la sostenibilitat, i que la seva implementació utilitzi una forma innovadora,

s'uniren unes ajudes a fons perdut per a fer inversions a les empreses amb un acompanyament en la gestió de les organitzacions basat en l'equilibri econòmic-ambiental-social que, a dia d'avui, coneixem com a Responsabilitat Social Empresarial. Per dur-ho a terme, es va crear una metodologia anomenada el **Codi de Gestió Sostenible (CGS)**, que es va aplicar inicialment durant el període

de programació europeu 2000-2006, però que es continua impulsant a avui en dia.

Aquesta metodologia, que s'ha anat revisant i

adaptant al llarg del temps, vol ser una eina pràctica perquè des d'un autònom fins a una gran empresa o una administració pública pugui aplicar criteris de Responsabilitat Social Empresarial (RSE) en la seva gestió. També ha esdevingut una eina útil i aplicable a qualsevol altre territori. Precisament, amb aquesta voluntat, s'ha transferit a tots els grups Leader de Catalunya durant el període de programació europeu 2007-2013 a través del projecte **Gestió Sostenible Rural**. A través d'aquest programa, més de 300 empreses de zones rurals de Catalunya hauran implantat un Pla de Millora de la seva gestió basat en la RSE i s'hauran publicat unes 40 memòries de sostenibilitat.

Continuant amb la voluntat i visió que la Garrotxa sigui un territori on es pugui viure i treballar bé i que per tant creixi i evolucioni a partir d'un model sostenible, s'ha cregut necessari que tots els

“S’ha cregut necessari que tots els sectors de la comarca tinguin en compte els valors de l’RS, i per això s’han anat creant noves eines i adaptant-les per a diferents sectors”

sectors de la comarca (tant públics com privats) tinguin en compte aquests valors, i per això s'ha anat creant noves eines i adaptant-les per a diferents sectors. Alguns exemples en els que s'ha treballat són el sector turístic, el sector agroalimentari, les administracions, ... També s'ha considerat oportú que les diferents administracions col·laborin entre elles i treballin el concepte de la RSE en cadascun dels seus àmbits d'actuació.

En relació al sector turístic, aprofitant el potencial del Parc Natural de la Zona Volcànica de la Garrotxa i a través de la **Carta Europea de Turisme Sostenible (CETS)**, s'ha unit aquesta distinció amb el Codi de Gestió Sostenible com a condició particular. Actualment les empreses acreditades amb la CETS, a més de gestionar amb criteris de RSE, estant fent una aposta per l'ecoturisme.

Una altra iniciativa ha estat l'aportació de la RSE,

en concret de l'eina del Codi de Gestió Sostenible, com a eix transversal i comú de la marca de qualitat territorial europea "Qualitat Rural" o "Rural Quality". Un segell dirigit majoritàriament als sectors agroalimentari, turístic, artesà de territoris rurals per a distingir els seus productes i serveis, i poder-los comercialitzar sota una marca comuna, que complementa la de la pròpia organització i territori, per tal que el consumidor pugui identificar aquests productes de qualitat lligats a territoris rurals i que fomenten la sostenibilitat.

Darrerament, s'han impulsat accions entre actors del sector públic i privat (empreses, administració, organitzacions no lucratives, ...) per resoldre reptes que ens acostin cap a la sostenibilitat del territori. Es tracta d'iniciatives que només poden tenir èxit si es creen i duen a terme de forma col·laborativa entre diferents

organitzacions. En aquest sentit, s'està promovent una plataforma d'idees i s'està treballat en les temàtiques de producte local, mediambient, inserció laboral, accions socials i educació.

I finalment, per tal d'arribar a qualsevol organització o entitat del territori, s'ha desenvolupat una eina d'autodiagnosi i un petit manual per tal que aquesta pugui mesurar en quin grau està aplicant mesures sostenibles en la seva organització, i a partir de ser conscient de la seva situació pugui començar a millorar i a introduir-se en la RSE.

Creiem que la RSE ha d'acabar formant part de totes les polítiques que es desenvolupin des de l'administració pública, una bona forma de començar és introduir-la a les iniciatives de desenvolupament local que es duguin a terme, i incorporar aquest manera de fer dins la mateixa administració.

“Creiem que la RSE ha d'acabar formant part de totes les polítiques que es desenvolupin des de l'administració pública”

RESPONSABILITAT SOCIAL VERSUS INNOVACIÓ I EFICIÈNCIA

Àngel Miret i Serra

Gerent de l'àrea de Qualitat de Vida, Igualtat i Esports de l'Ajuntament de Barcelona

Des d'una perspectiva jurídica (art. 103.1 CE i art. 71.2 EAC) però també estrictament conceptual, creiem que el contingut de l'expressió "responsabilitat social" aplicat a l'activitat de qualsevulla administració pública es podria considerar redundant o paradoxal, perquè és evident que l'administració ha de ser íntegrament responsable davant el conjunt de la ciutadania, com a titular originària del poder delegat a l'administració. És a dir, per a orientar-se - en un estat democràtic- cap el mandat explícit que té encomanat l'administració de perseguir el bé comú ha de garantir i prioritzar en la seva gestió tot allò que contribueix a millorar el benestar de la ciutadania, i especialment de les persones més vulnerables. Ha d'actuar, doncs, en qualsevol cas, sobre la base dels principis que inspiren la responsabilitat social: transparència, ètica, coherència, cohesió...

“Determinades pràctiques polítiques són orientades a satisfer els interessos de grups concrets”

Aquesta és la teoria - que difícilment ningú no discutiria, sigui quin sigui el posicionament ideològic - però la realitat ens demostra que això no sempre és així: **constatem que determinades pràctiques polítiques són sovint adreçades**

a satisfer els interessos de grups concrets, fins i tot en manifesta contradicció amb els interessos de la majoria, i especialment dels més febles.

Un exemple prou evident i ben recent ho és el del rescat de les entitats financeres efectuat amb diners públics en benefici d'unes

cúpules directives maldestres i mancades de cap fonament responsable en la seva gestió, que van beneficiar-se grollerament d'uns diners que no els pertanyien. I encara més mancat d'una ètica social elemental ho constitueix l'administració del patrimoni d'habitatges d'aquestes mateixes entitats intervingudes, traspasat a una entitat pública

(SAREB) que els gestiona amb l'objectiu d'obtenir-ne el màxim lucre, en lloc de cedir-lo a entitats del tercer sector o a altres administracions per tal de facilitar-ne l'accés a aquells qui més ho necessiten.

Des d'aquest punt de vista, afirmarem doncs que l'Ajuntament de Barcelona – com qualsevol altra administració pública - ha estat responsable socialment en tant que ha sustentat aquest principi, l'interès i el bé comú del conjunt de ciutadans, per damunt d'altres interessos més segmentats i parcials, per legítims que poguessin ser. I crec honestament que això ha estat així. I que aquest ha estat el principi inspirador de la seva gestió.

Feta l'anterior consideració, cal dir que actualment les administracions públiques han incorporat en el seu llenguatge amb més o menys convicció, el concepte més habitual i segurament amb més contingut – pels motius que ja hem esmentat - de les entitats privades, de la "responsabilitat social corporativa", idea que sorgeix com a reacció a l'opinió de que les empreses han de tenir com a única finalitat el negoci i l'obtenció de benefici amb l'exclusiva limitació del marc legal. Aquesta reacció es fonamenta en la tesi que **la**

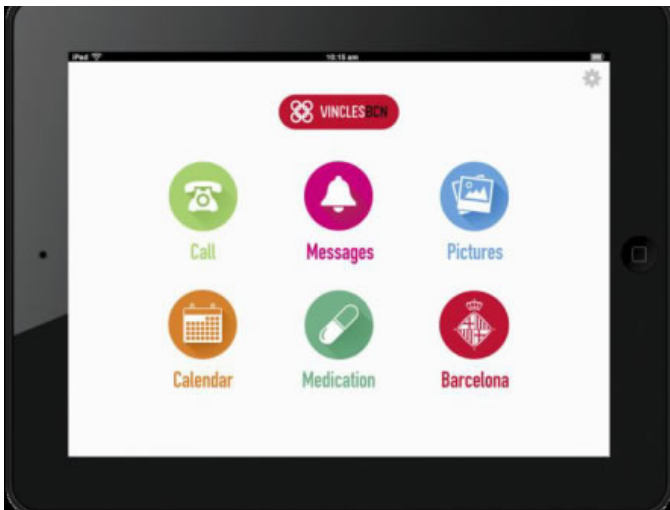
“La RSC és una forma de dirigir les empreses fonamentada en la gestió dels impactes que la seva activitat genera”

responsabilitat social corporativa és una forma de dirigir les empreses fonamentada en la gestió dels impactes que la seva activitat genera sobre els seus clients, empleats, accionistes, comunitats locals, medi ambient i sobre la societat en general.

Des d'aquesta segona perspectiva i des del prisma del sector públic voldria posar en valor el concepte d'**innovació amb l'objectiu d'assolir una administració que sigui el màxim d'eficient.**

En tant que els recursos públics són limitats – i propietat del conjunt de la ciutadania - constitueix un element de responsabilitat inqüestionable el fet que aquests cabals estiguin gestionats de la millor manera possible. L'activitat permanent orientada a millorar-ne la gestió – entre la que es troba la innovació - permetrà aplicar-los amb eficiència.

És des d'aquesta forta vocació innovadora que l'Ajuntament de Barcelona, en aquest darrer mandat, ha formalitzat tot un conjunt d'actuacions, de les que singularment relacionaré les que ens semblen més emblemàtiques, que li han comportat l'atorgament de diferents premis i guardons internacionals, entre

“Voldria posar en valor el concepte d’innovació amb l’objectiu d’assolir una administració el màxim d’eficient”

els quals cal destacar el de la Fundació Bloomberg, amb una dotació de 5 milions d’euros, pel [projecte “Vincles”](#) que pretén combatre l’aïllament de les persones construint al seu entorn un “cercle de confiança” conformat per familiars, professionals i voluntaris i mitjançant la utilització de les noves tecnologies. A més, també podem destacar:

- **El Decret de Contractació Pública Responsable amb criteris socials i ambientals**, que ha suposat un canvi radical en el model de contractació pública de Barcelona en tant que suposa l’obligació de contractar persones en risc d’exclusió social en qualsevol contracte municipal, generant d’aquesta manera ocupació i estabilitat en aquest col·lectiu.

- **SROI**: avaluació i càlcul dels serveis públics per tal de reajustar-los i millorar la seva eficiència. L’SROI és una de les metodologies que hem utilitzat per a mesurar l’impacte social i el retorn econòmic de la inversió feta en determinats programes com ara el Servei d’Atenció al Domicili (SAD), d’on se’n desprèn que, malgrat el seu elevat cost, el retorn no solament social sinó també econòmic, resulta altament rendible.

“L’Ajuntament de Barcelona ha formalitzat un conjunt d’actuacions que li han comportat l’atorgament de premis i guardons internacionals”

- **Els DISA** (Distribució Solidària d’Aliments), unes estructures similars als supermercats on el preu no es determina amb diners sinó amb punts que atorguen els treballadors socials.

- **Les targetes VISA carregades per l’Ajuntament** per un import econòmic concret, per tal que les famílies puguin comprar aliments a qualsevol establiment, amb un descompte del 3% aportat per les mateixes entitats.

- **Els Centres d’Acolliment Temporal Familiar**, que habilita habitatges de transició entre el moment en que la família es desnonada i l’adjudicació definitiva d’un habitatge social.

I tants d’altres. Finalitzem dient que crec fermament que la responsabilitat social no acaba ni en l’àmbit empresarial ni en el de les administracions públiques, sinó que

el concepte encaixa perfectament en el de “comunitat responsable” i que, per tant, correspon a cada persona interessar-se per cercar una interrelació amb el seu entorn més immediat que sigui constructiva i que contribueixi a configurar una societat més justa i solidària.

LA RESPONSABILITAT SOCIAL A LES ADMINISTRACIONS PÚBLIQUES, UN MODEL DE REFERÈNCIA I DE COMPROMÍS

M. Cinta Daudé Llopart

Presidenta de l'Àrea d'Innovació, Ocupació i Promoció Econòmica i regidora de Promoció Econòmica i Comerç de l'Ajuntament de Sant Feliu de Llobregat

Els nous reptes de sostenibilitat social, ambiental i econòmica han posat la responsabilitat social en una posició destacada dins la dimensió operativa i estratègica de moltes empreses especialment proactives i ben situades en la competitivitat global.

La Responsabilitat Social de les Empreses (RSE) no és només un conjunt de bones pràctiques sinó sobretot un enfocament de gestió, una forma de relacionar-se amb l'entorn i aspirar al màxim desenvolupament en un context de màxima sostenibilitat. La RSE forma part d'un model nou, que ha superat els enfocaments merament filantròpics i ara es vincula al model d'empresa i a l'estratègia de mercat.

A partir de l'impuls de l'RSE, la idea de Territori

“La RSE forma part d'un model nou, que ha superat els enfocaments filantròpics i es vincula al model d'empresa i a l'estratègia de mercat”

Socialment Responsable (TSR) vol anar més enllà de les bones pràctiques, generant i aprofitant sinèrgies entre els diferents agents: organitzacions del tercer sector, centres educatius, mitjans de comunicació, administracions, etc. Els ajuntaments poden liderar el desenvolupament de la responsabilitat social en el marc territorial, impulsant recursos i polítiques que ordenin la iniciativa.

El desenvolupament d'un TSR pretén millorar l'impacte dins i fora del territori de les seves operacions i millorar el seu propi desenvolupament, tant en termes econòmics, com socials o ambientals.

Així per exemple des de l'Ajuntament de Sant Feliu de Llobregat es van impulsar diferents iniciatives

com el Programa de suport a la RSE que es va posar en marxa durant l'any 2013 i en el qual es van realitzar sessions de sensibilització i formació per a empreses. Entre les bones pràctiques empresarials que s'han anat detectant des de llavors destaquen: importants inversions en innovació i col·laboracions amb centres de recerca, mesures de conciliació de la vida personal i familiar, plans extensos de formació interna, diferents cooperacions amb altres agents del territori o mesures d'estalvi i eficiència

energètica per anomenar alguns exemples dels diferents àmbits.

Pel que fa a les polítiques de desenvolupament econòmic l'any 2014 l'Ajuntament ha invertit gairebé un milió d'euros que han permès posar en marxa diversos plans d'ocupació i atorgar ajudes econòmiques a empreses i persones emprenedores.

Aquest Pla de Foment de l'ocupació i reactivació econòmica es va treballar i impulsar des de la Mesa

Ajuts per a l'ocupació 2014

Plans d'ocupació o similars
86 persones contractades en plans d'ocupació
33 persones contractades en el projecte "Treball i formació"
Ajudes a les contractacions
51 persones contractades per empreses amb subvencions
Ajudes a l'emprenedoria
60 persones subvencionades per projectes d'emprenedoria

pel **Desenvolupament Econòmic i la Cohesió Social** de la qual en formen part els principals agents econòmics i socials del municipi.

Altres accions liderades per l'Ajuntament que promouen el treball col·laboratiu són el projecte Mentoring, una iniciativa de desenvolupament empresarial que posa en contacte persones emprenedores amb professionals experimentats que els fan de mentors; les Jornades de Networking i o l'espai de treball compartit coworking 'Co-work-TIC' on els emprenedors, freelances o professionals autònoms així com els innovadors socials poden desenvolupar la seva feina de manera col·laborativa.

En relació als processos de contractació i licitació, l'Ajuntament de Sant Feliu de Llobregat va aprovar en el ple del mes de gener la inclusió de clàusules socials en les licitacions de serveis. Aquestes clàusules socials determinen l'obligatorietat de les empreses concessionàries de publicar les ofertes de treball que es generin a la borsa de treball del municipi i des del Servei Local d'Ocupació el qual s'encarrega de la preselecció de candidatures, del procés de selecció entre les diferents candidatures;

“Voldria incidir en la necessitat de treballar per aconseguir una normativa que afavoreixi l'ocupació de les persones en situació d'atur”

la decisió final de contractació la realitza l'empresa. L'objectiu final és garantir que les persones en situació d'atur puguin accedir a l'ocupació que es crea lligada a la prestació de serveis públics.

Com a regidora de d'Ocupació voldria incidir en la necessitat de treballar per aconseguir una normativa que afavoreixi l'ocupació de les persones que es troben en situació d'atur.

L'administració a més de plantejar espais de diàleg i facilitar recursos, no ha d'oblidar actuar com a referent. La responsabilitat social comporta l'adopció i el desenvolupament de polítiques i ètiques socials i ambientals, de forma coherent i transversal des dels diferents àmbits de gestió i intervenció.

En la dimensió ambiental a Sant Feliu trobarem diferents exemples de promoció del desenvolupament sostenible: hi ha equipaments municipals que disposen de plaques solars per escalfar l'aigua sanitària; una escola pública estrenarà

“La tasca de l’Ajuntament de Sant Feliu en el desenvolupament com a ciutat intel·ligent ha estat reconeguda amb diverses distincions”

properament una nova caldera de biomassa, una altra font d’energia sostenible; s’han realitzat nombroses millores en l’enllumenat públic per augmentar l’estalvi energètic; s’ha optimitzat la gestió dels consums d’energia i aigua de diferents espais públics; s’han desenvolupat accions per promoure la mobilitat sostenible, etc.

Totes aquestes mesures conformen una aposta per l’eficiència energètica i han permès reduir les emissions de diòxid de carboni i avançar en els compromisos adquirits en el [Pacte d’Alcaldes per l’Energia Sostenible](#), una iniciativa europea que reconeix el paper dels governs locals, com en la lluita contra el canvi climàtic.

Aquesta tasca de l’Ajuntament de Sant Feliu en el desenvolupament com a ciutat intel·ligent i els avenços en innovació i transparència ha estat reconeguda amb diverses distincions:

- **Segell Infoparticipa** a la qualitat i la transparència de la comunicació pública local.
- **Premi Administració oberta** als serveis d’administració electrònica.
- **Premi “Catalunya 2015 Sociedad de la**

“Les mesures preses conformen una clara aposta per l’eficiència energètica”

Información” al projecte “Avançant en el govern obert: la transparència a l’Ajuntament de Sant Feliu”.

- **Distinció Ciutat de la Ciència i la Innovació 2014.** Els projectes presentats a la candidatura s’agrupen en tres eixos: la gestió intel·ligent de la ciutat, govern obert i ciutadania participativa i col·laborativa.

A Sant Feliu hi ha una ferma voluntat política per continuar amb aquestes actuacions que fomentin l’enfocament i aconseguir ser un Territori Socialment Responsable. En l’actualitat s’estan desenvolupant accions que permetran capacitar les empreses, fer accions d’acompanyament per a aquelles que desitgin incorporar la gestió de la seva RSE com una estratègia de competitivitat i de millora contínua així com promoure la implantació d’iniciatives concretes.

A més d’identificar i promoure l’RSE com a atribut de competitivitat, de sostenibilitat i de cohesió social, l’Ajuntament fa d’altaveu a l’hora de difondre els valors de l’RSE en el conjunt de la societat. D’aquesta manera es podran enfortir les motivacions de la resta d’agents mentre integren les inquietuds socials en les seves prioritats.

EL PAPER DE L'ADMINISTRACIÓ EN EL FOMENT DE L'RS

Carles Brugarolas Conde

Tinent d'alcalde d'Economia, Empresa i Ocupació de l'Ajuntament de Sant Cugat del Vallès

Hom sap que el concepte de responsabilitat social ha canviat els darrers anys. Fenòmens com la crisi, la corrupció o la desigualtat empenyen de manera inusitada cap una nova concepció. En el món econòmic els freds comptes de explotació ja no reflecteixen allò que almenys una part creixent de la societat demanda, les persones demanem molt més. Des de la perspectiva dels economistes, allò que en dèiem "externalitat" guanya rellevància. Tots els efectes externs però reals de les transaccions

"Fenòmens com la crisi, la corrupció o la desigualtat empenyen de manera inusitada cap a una nova concepció"

econòmiques hem après que impacten la societat, la modelen i poden ser demolidors. Moviments com l'"Economia del Bé Comú" ens mobilitzen i ens donen eines per gestionar-los, mesurar-los i projectar-los, en línia precisament amb el paper que hem de desenvolupar des de l'administració, sabent que el mercat no és ni molt menys perfecte: promoure, facilitar i projectar les bones pràctiques; i alhora denunciar, impedir i castigar les que no ho són.

CAP A UN MODEL INTEGRAL I INTEGRAT DE RESPONSABILITAT SOCIAL

Teresa M. Pitarch i Albos

Directora de l'Oficina de Supervisió i Avaluació de la Contractació Pública de la Generalitat de Catalunya

Un dels trets característics de les societats modernes més avançades està essent la progressiva ampliació de la responsabilitat social, tant en el món empresarial com en tota mena d'organitzacions, ja siguin públiques o privades.

El Govern de la Generalitat ha estat pioner en emprendre aquest camí exercint una doble funció. Per un costat, promou la gestió de la responsabilitat social en la seva Administració i en el conjunt d'entitats que integren el seu sector públic. Addicionalment, la fomenta en el conjunt del teixit empresarial i social del país tot impulsant espais de diàleg i de desenvolupament. Perquè els fruits de la responsabilitat social seran més i millors si Catalunya articula un model integral i integrat, de suma de tots els agents implicats i que estan portant a terme moltes i molt interessants iniciatives.

En aquell sentit, constitueixen també una branca de la responsabilitat social les polítiques indirectes

“El Govern de la Generalitat ha estat pioner promovent la gestió de la responsabilitat social des de la seva Administració i en el conjunt d'entitats que integren el seu sector públic”

d'interès general que es poden realitzar a través de la contractació pública, més enllà de la seva finalitat principal de proveir de béns i serveis, Això és ben possible amb la inclusió de clàusules socials o ambientals en els contractes públics, tal i com

l'Oficina de Supervisió i Avaluació de la Contractació Pública, en exercici de les seves funcions, ha indicat als departaments i entitats del sector públic de la Generalitat, posant a la seva disposició una [Guia específica aprovada per la Junta Consultiva de Contractació Administrativa](#). Unes clàusules que, a partir d'ara, seran més presents a la contractació de les administracions locals catalanes, després del conveni recentment formalitzat amb la Federació de Municipis de Catalunya i amb

l'Associació Catalana de Municipis i Comarques, així com amb el que tenim previst formalitzar amb l'Ajuntament de Barcelona. Unes clàusules que permeten la inserció sociolaboral de les persones més desfavorides, garantir la igualtat d'oportunitats, millorar la salut laboral, preservar el medi ambient i

moltes altres actuacions positives i convenients. Per tots aquests motius han d'esdevenir un contingut propi de tot contracte públic.

Una altra actuació remarcable del Govern en aquest àmbit ha estat l'establiment d'una reserva anual de contractació per a entitats socials i per a centres especials de treballs. El seu import s'ha mantingut anualment malgrat les actuals limitacions pressupostàries i es situa, a la pràctica, en gairebé deu milions d'euros anuals, import incrementable en el futur d'acord amb les previsions contingudes a la quarta generació de directives europees en matèria de contractació pública.

La política de responsabilitat social mitjançant la contractació es manifesta molt específicament en determinats objectes contractuals. Així, hem

determinat un marc normatiu de contractació en l'àmbit de la salut, i hem posat en funcionament un grup de treball per a la definició d'un marc general social aplicable a la contractació de tots els serveis d'atenció a les persones. També, en el mateix sentit, els convenis col·lectius han estat establerts com a obligació contractual en els contractes de la Comissió Central de Subministraments.

En síntesis, doncs, es tracta d'aprofitar la capacitat econòmica de la contractació pública, que en termes quantitius superar el 15% del PIB en els països desenvolupats,

per impulsar aquestes polítiques de responsabilitat social empresarial, i des d'aquestes pàgines convido a les diferents administracions públiques a continuar fent-ho i a tots els operadors econòmics a implicar-s'hi activament.

“Es tracta d'aprofitar la capacitat econòmica de la contractació pública per impulsar polítiques de responsabilitat social”

The background of the entire page is a light blue surface with a pattern of interlocking puzzle pieces. One puzzle piece in the center is a solid, darker blue color, standing out from the others.

**Responsabilitat Social a
Catalunya**
rscat.gencat.cat

Responsabilitat Social a Catalunya
rscat.gencat.cat